

BİR DÜNYA YIKILDI

*Değer miydi bunca ayrılığa,
huzara, kedere, yalnızlığa...*

ROMAN

AHMED
GÜNBAŞI
YILDIZ

BİR DÜNYA YIKILDI

Ahmed Günbay Yıldız

Yayvan tepelerin eteklerinden yılan gibi kıvrılan cılga yol tozlu ydu.

Dört nala giden atlı, günün sıcaklığına aldırış etmeden derin derin soluyan hayvanı mahmuzladı.

Nal sesleri Canik dağlarında inleyen kavalın msikisine eşlik edercesine ahenkliydi. Delikanlı, hafif bir ıtırtının bile velvele kopardığı sarp arazinin yamacında, atın dizginlerini çekip durdurdu... Uđultulu dağların heybetli kayalıklarına çarparak yankılanan kaval sesi, hlyalarında hüzün besteleri yaparken, işinin acele olduğunu hatırlayıp atın dizginlerini saldı...

Çok geçmeden insanın içine vesvese veren dolambaçlı yol tükenip dlek, ovamsı bir araziye kavuştu.

Atın dizginleri kasıldı, dört nala çevrildi; az sonra buhar buhar soluyan hayvan, parıldayan gözlerini ayaklarının dibinden akıp giden suya çevirdi. Israrla baktı. Hayvan yorulmuş, susamıştı. Başını yeşil otların arasından şırlıtılı ninniler söyleyerek akan suya eğdi. Sahibi müsaade etmeyince huysuzlandı, homurdandı, kişnedi.

Dağın eteğinde ufkunca serilen imenlik arazinin üzerinden atını sürüp geçti delikanlı.

Uzaklardan hayal meyal gözükten bir evciğe takıldı gözleri. Kaynağın ayağını takip edercesine mahmuzladı atı... Suyun kenarında boy veren naneler, yarpuzlar, dağın eteklerinde ocak ocak biten kekikler, yorgun bir rüzgârın ağzından sihirli kokular ikram ettikçe, delikanlı derin derin nefes çekti ciğerlerine...

Sırtını sarp kayalara yaslamış bir kulübeye yaklaştı. Dölek arazinin üzerinde dizilmiş duran, çamurdan kalıplar dikkatini çekti. Hemen önünde yükselen, toprak sıvalı yapının bacasından, kapkara dumanların dağların doruklarına çekilişini, yürekten bir ilgiyle seyretti. Dağın başına küçük bir fabrika kurulmuştu. Çamurdan, kalıpları dökülmüş duran testileri, küpleri, kiremitleri inceledi... Bacası tüten yerin fırın olduğunu anladı. At durduğu yerden derin derin soludu. Hayvanın üzerinde meraklı seyrini sürdüren delikanlı, tel eleğin karşısına geçmiş, toprak eleyen adamı hayran bir gönülle gözetledi...

Genç, iri yapılı balık etinde adam, işini bırakıp yabancıyla göz göze geldi:

“Selamünaleyküm.”

Ela gözlerinde hüznün dolu pırıltılar kaynaşan adam, yabancıya alıcı parıltılarla bakıp selamına karşılık verdi:

“Ve aleyküm selam.”

Atlı göz ucuyla yamacında bekleyen kadına bakmaktaydı.

Genç adamın gözlerinde kaynaşan kıvılcımların etkisinden titrercesine toparlanıp mahcup bir çehreyle sordu:

“Akyazılı köyünden gelmekteyim. Keşkekeçi Hasan'ı arıyorum... Kıraç tarlada ekin biçtiğini söylediler.”

Genç adam sıcağın hararetinden inilti dağların sessizliğine bağrını açmıştı. Gün yanığı yüzünden akan terleri, elinin tersiyle sildikten sonra şahadet parmağını doğru istikametine doğru uzattı.

“Dağ yolunu takip ederek git. İlerideki tepeyi aşınca ekin tarlaları çıkar karşına...”

Adını Çömlekçi koymuşlardı... Bu ıssız kayalıkların dibine mekân kuralı tam sekiz yıl olmuştu. Herkesin hakkında çeşitli yorumlar geliştirerek efsaneleştirdiği meçhul bir adamdı. Kadını Şirin’le birlikte bu uğultusu içlere ürperti veren dağların hummalı sessizliğinde hayatı bölüşmeye çalışan bir adam...

Yanlarına uğrayan delikanlıyı öfkeli bakışlarla uğurlayıp kadınına döndü... Hayli toprak eleyip kalıp dökmüşlerdi. Küreği bıkkın bir tavırla elinden atıp derin derin nefes tazeledi...

İçli bakışları, mecnun gönlünün ılık duygularını Şirin’e ulaştırırken mırıldandı:

“Testide su var mı?”

Kısık, duygulu bir sesteki cevabı:

“Daha yeni doldurdum.”

“Susadım.”

Şirin, buruk buruk tüten bir solukla erkeğinin yüzüne bakıp testiye eğildi. Çömlekçi, testiye harareten çatlayan dudaklarının arasına götürüp kana kana içti...

Toprağa bağdaş kurup oturmuştu. Az sonra Şirin, karşısına nazlı bir eda ile diz çöktü.

Çömlekçi âşık bir gönülle Şirin’in gözlerinin içine baktı. Evleneli sekiz koca yıl olmasına rağmen hâlâ mecnun gibiydi.

Kadının yüzünde dekorunu kuran, keder ifadeli çizgiler yüreğini burktu. Mülayim, yavınsayan bir sesle sordu:

“Bıkmış gibisin bu hayattan?..”

Muzdarip çehrenin üzerinde masum pırıltılarla kaynaşan gözler Çömlekçi’nin ciğerlerini deldi:

“Demek buralara geldiğimize pişmansın?”

Henüz yirmi beş, yirmi altı yaşlarındaydı. Ela gözleri me-
raktan alevlenen delikanlıyı, yüreğinden yaralasin istemedi.
Buna rağmen dirilip dudaklarının arasına kadar gelen hissi-
yatını, uyumlu bir mırıltıyla açığa vurdu:

“Bu dağların iniltisi gönlüme üzgünlük verir oldu. Bir
insan yüzüne hasret... Sen bıkmadın mı sanki? Sen anana,
bacına, kardaşına hasret yaşamaz mısın? Nefesinden yalağı
gibi çıkan ahları duymaz, hissetmez mi sandın beni?..

Sen bile bir gönül hikayesinin sınırlı olduğunu yüreğinin
başında duyamamış mısın? Bir yerde hasret, sevdayı bile
törpüleyip tüketti. İtiraf etsene...”

Titrek, dolukan bir ses itirafta bulunuyordu:

“Seni eskisi kadar sevmekteyim. Sen hâlâ bana Leyla gi-
bisin. Kaybetsem, dağlarda, çöllerde seni ararım. Bazen bu
yalnızlıktan usanıp gitsek diyorum... Sonunda çetin bir mü-
cadelenin peşinden kanım eğrekeniyor toprağın üzerine ve
vazgeçiyorum düşüncelerimden.

Bıçaklar, kurşunlar uçuşuyor gözlerimin önünde, sonu
gelmeyen bir korku kesiyor yollarımı ve yine burada, bu
ıssız dağların yamaçlarında eğleniyorum... Sonra seni düşü-
nüyorum... Kan akıtmayı kurban kesmek kadar kutsal sayan
kardeşlerin düşüyor aklıma. Bitmeyen bir hınca, beslenen
kine kurban kesiyorlar seni. Kahroluyorum.

Hem sen değil miydin beni kaçır diyen? Adı sanı bilin-
meyen yerlere götür, aç kalalım, hür yaşayalım diye aklımı
çelen? Buğulu bakışlarının hançerini kalbime saplayıp beni
esir alan sen değil misin?”

“Hasret...” diye sızlandı. “Sevda kadar yakıcı, kurşun kadar
dağlayıcı olduğunu hesaba edemedik... Kalkıp kaçtığımız
yere varıp af dilesek bağışlamazlar mı dersin?”

“Bizim yörenin huyunu bilmez gibi konuştun. Her şey eski, kin taptazedir yüreklerde.”

“Bilirim diye büktü boynunu. Bilirim ya, gönül yine de bildiğince düşünür... Sen razı gelmezsen, bir gece derin uykunun kucağındayken, içimi kemiren hasretin peşine düşüp sır olmak isterim. Kardeşlerimin bitmeyen öfkelerine yem olmayı bile bile gitmek...”

Çömlekçi'nin yüreği buruk bir acıyla sıkılır gibi oldu. Gün yanığı suratından terler buram buram sökülürken, hassas bir ses, “Sahi, bu haksızlığı bana yapar mısınız?” diye içlendi.

Şirin, ciğerlerini çürütesiyse bir nefes aldı:

“Sekiz yıldır bir çocuk sahibi olamadık. Kim bilir, bakarsın yaparım dediklerimi...”

Delikanlının arzuları kursağında düğümlenmişçesine ayağa doğruldu... Küreğini eline alıp toprağa daldırırken yanık bir türkü tutturdud dudakları:

*Dağlar seni delik delik delerim.
Elek alır toprağını elerim.
Sen bir kara koyun ben de bir kuzu
Sen döndükçe ardın sıra melerim.*

*Dağlar senin ne karanlık ardın var
Lale sümbül boynun eğmiş derdi var
El âlemin vatani var yurdu var
Benim yurtsuz oluşuma ne dersin...*

* * *

Güneşin çöl hararetini andıran sıcaklığı, kehribar gibi sararan buğday tarlalarının üzerine gümüş renkli parıltılarını göndererek yaldızlayıp geçiyordu... Güney yakasından kesik kesik esen rüzgâr, yorgunluktan ve harareten bunalan işçile-

rin buram buram ter söken yüzlerini muhabbetli dudağıyla yalıyor, serinletiyordu...

Günün, tepeye dikildiğı vakitti. Evin kadını erzakını tarlaya getirmiş, kıyıya yaktığı ateşin üzerinde kazan kaynatmaktaydı.

Keşkekçi Hasan'ın, üç oğlan çocuğı vardı... En küçükleri Haluk, ahlat ağacının şemsiyesini açtığı gölgenin altında her şeyden habersiz toprakla oynamakta, yedi sekiz yaşlarındaki Halim ve onun küçüğü Satılmış, biçilen ekinleri tarlanın yüzünden toplama çabası vermektelerdi.

Keşkekçi, yorgun bir adamdı. Sefaletin, yokluğun girdabında dönen ezik, duygulu bir baba...

Vaktiyle adı dillere destan olan zengindi... Babasının ahirete göçüşünün peşinden bitip tükenmek bilmeyen mülkü süfli arzuları uğruna har vurup harman savurmuş, şimdi kuru çul üstünde oturan bir yoksul olmuştu... Kadınla kızla, içkiyle, kumarla harcanan servet ve serserice ilerleyen ömrünün nedametini, sinenin başında duya duya yaşayan, kahredici bir mazinin sahibiydi...

Nasuh Nusuh tövbesi demişti. Gel gör ki maddeten tükenmiş, ama en büyük kârı, manaya dönmesini becermişti...

Efradın, her arzusuna cevap veremediğı an, yıkılışı yenilenir, duyguların hançerlenişi can evine dokunurdu.

Suçlu bir yüreğın sahibiydi. Eşinin, çocuklarının vebalini düşük omuzlarında hissettikçe kahrolurdu...

Elinden orağı bırakıp ahlat ağacının altında evcikler yaparak gönlünü eğleyen dört yaşlarındaki Hâluk'un yanına sokuldu. Yorgun parmaklarını çocuğın saçlarında dolaştırıp ilgisini çekti:

“Neler yapıyorsun?”

“Ev.”

Halim’le Satılmış, işi bırakıp babalarının dizlerinin dibine çöktüler... Keşkekçi Hasan, beş on metre uzakta yemek hazırlayan kadınına seslendi:

“Mihrican!”

“Eeey!”

“Aşın hazır mı? Çocuklar acıkmış.”

“Hazır, hemen geliyorum...”

Çok geçmeden ahlat ağacının dibine sofraya hazırlandı. Keşkekçi, efradını etrafına çevirdi, karınlarını doyurdular... Yemeği yer yemez tembelleşti Hasan. Mihrican, sofrayı toparlayıp Keşkekçi’nin yanına çömeldi. Onun da gözlerini uyku süzmeye başlamıştı. Başını yosunlu bir taşın üzerine bırakmaya hazırlanırken tarlanın kıyısından bir at kişnemesi duyuldu. Ana irkildi, toparlandı. Saçlarını hafif açığa çıkartan örtüsünü düzeltip yanlarına sokulan yabancıya arkasını dönerek oturdu.

Atlı selam verip karşılığını alınca, etrafı iğneden ipliğe süzdü.

“Keşkekçi Hasan Efendi sen misin?”

Atın üzerinde duran delikanlıya uykudan mahmurlaşan gözlerini kıyıştırarak baktı:

“Benim.”

“Kasabadan geliyorum. Köyünüze uğradım, tarlada olduğunu söylediler. Ben Mahmut Ağa’nın oğluyum. Yarın kasabada sünnetimiz var. Babam düğüne keşkek yapmanız için selam saldı.”

Keşkekçi Hasan’ın gözleri yalım yalım yandı. Önce sararan ekinlere baktı, sonra delikanlının yüzüne:

“Hatırı cana başa geçer, gel gör ki buğdaylar günün altında yanıp dururlarken bilmem nasıl olur?”

“Şuraya kadar at koşturup geldim. Öğleye kalmaz bitirirsin, hem kasaba şuraya iki saatlik bir yol.”

Keşkekçi derin düşüncelere daldı. Yıkık hissiyatla sesi düştü. Elini hemen yanında topraktan ev yapmakla meşgul olan Hâluk’un saçlarında gezindirirken, “Şu çocuğu da sünnet ettirmemizde mahzur var mı?” diye mırıldandı.

Delikanlı, Keşkekçi’yi rahat bir gönülle cevapladı:

“Bir yatak da onun için sereriz, olur biter. Bizde adettir bu.”

Keşkekçi, “Tamam,” dedi. “Yarın sabah erken inerim.”

“Bir aksilik falan olmasın.”

“Sanmam, meraklanmayın...”

* * *

Ahlat ağacının dibinde herkesi bir telaşedir aldı. Hâluk sünnet olacaktı.

Delikanlı, atının yönünü kasabaya çevirip mahmuzladı...

Evin büyük oğlu, babanın gözlerinin içine baka baka mırıldanırken, ana yüzünü daha yeni onlardan yana çevirmişti:

“Baba!”

Keşkekçi, oğlunu cevaplamadan, kadınıyla göz göze geldi. Cebindeki paketten sigara çekip, çakmağı ateşledi. Bozuk bir moralle Halim’e bakıp, “Söyle,” diye fısıldadı.

Yüreği sıkıntıyla burkuldu. Böylesi meselelerin peşinden kırıcı münakaşalar dirilir, Keşkekçi huzursuz olurdu. Evin kadını, erkeğinin tavırlarından üzüntüsünü sezdi, geçmişî gün yüzüne çıkarmak istemedi. Keşkekçi, sitemli bir sesle maruzatta bulunan oğlunu dinledi:

Huzursuz, içini tırmalayarak çıkan bir sesi vardı:

“Baba,” diye sızlandı; “ne ben ne de Satılmış, sünnet olurken başımıza sünnet şapkası, sırtımıza göynek takabildik. Acep Hâluk için arasak, veren olur mu dersin?”

Ananın gözleri iri iri yaşlarla ıslandı. Titrek, dolukan bir sesle sitehlendi:

“Akşam köye varır varmaz de bana. Yemin olsun ki köyde Hâluk için şapka göynek dileneceğim. Yarın büyüyünce onun bağı da sizinki gibi delinmesin diye.”

Keşkekçi, sinenin başından zehirli oklar yemiş gibi kıvrandı. Yüzünün gün yanığı derisi küllendi, gazelleşti. Yorgun, halsiz bir kıpırdanışla namaz için yerinden doğrulurken bir şiirle acılarını açığa vurdu:

*Okçular göç etmiş sadak yay kalmış
Güneş batmış da sade ay kalmış
Süleyman mülkünden boş saray kalmış
Aldanmış adamı ativer gitsin
Geçmişî maziye kativer gitsin.*

* * *

Güneş, batı yakasına, kızıl renkli meşalesiyle çekildi, sonra gözlerden kaybolup gitti.

Ortalık muhabbet dolu bir esintiyle serinlemiş, Canik dağlarının başını dumanlar bürümüşü. Hasan, çocuklarıyla kadını alıp yola düştü.

Seksen yüz haneden ibaret bir köydü. Hemen eteğinden şırıl şırıl akan dere, köyden kısa bir mesafe sonra arayı açar açmaz çağlayana beyaz köpüklerle dökülürken ihtişamlı bir manzara olup çıkardı.

Obalar boşalmış, ortalarda kimseler yoktu. Ana, kapısından içeriye girer girmez yiyecek telaşesine düştü.

Halim'in gönlünde acelecilik tuğyan halindeydi. Oturdıkları ev, köyün hâlâ gözleri kamaştıran sarayı gibiydi. Ana yemeklerini hazırladı, karınlarını doyurdu.

Halim, "Ana," diye mırıldandı.

Ana, mülayim bir çehreyle oğlunun suratına baktı.

"Hâluk için şapka, göynek bakacaktık."

Keşkekçi köşede yorgunluk sigarasını dumanlarken, ana derinden bir of çekti.

"Olur, bakalım."

"Hepsine sen gitme, bazılarına da ben gideyim."

Ananın dudakları kahırlı kelimeler sıraladı:

"Olur, boş sarayın dilencileri kapı bölüşelim bari."

Keşkekçi bozulmayan bir sükutla kadının gözlerinin içine manidar baktı. Canı münakaşa etsin istemediği için derin bir soluk tazeleyip sustu.

Ana, "Kahırlı bakma öyle," dedi. "Zamanında herkes bu kapıya muhtaçken şimdi bizi her kapıya muhtaç hale sen getirdin."

"Her öğün önüme getirme artık; usandım. Yeryüzünde şaşkınlığın iki mucidi ben miyim? Ben nefsim için bir haneyi tarumar ettim, oysa süfli arzular uğruna imparatorluklar dize gelmiştir. Ben paramla çevremdeki müsaitlerin ahlakını bozdum, köklü milletlerin ahlaklarını yıkanlar benim kadar eziklik duymamıştır. Ben sadece birkaç kişinin vebalini omuzlarıma sardım. Nedamet getirip tövbekâr oldum... Ya milletler seviyesindeki toplumları ahlaken çökertenler, onlardan da suçlu mu Keşkekçi?"

Fenerin tükenmek üzere olan gazı ortalığı ifil ifil ısıtmaya çalışırken, Hâluk'a bozuk bir moralle bakıp, "Kalk," dedi, "birlikte dolanalım."

Ay ışığı ile aydınlık bir geceydi. Ana oğul, akıllarına düşen her evin kapısını aşındırıp bıkıp usanmaksızın sordular. Artık vakit oldukça ilerlemişti... Ananın umutları üzüldü. Uğradıkları her kapıdan elleri boş dönmüşlerdi. Oğlunun suratına bakıp, “Dönelim,” dedi. “Her nedense kimse vermek istemedi.”

Keşkekçi, yatsı namazı için huzura durmuştu. Kapı açıldı, ana içeri girdiğinde lamba söndü sönecekti. Lambanın gazını ekleyip rafa astı.

Ana, ağlamaklı bir sükut içinde çocuklarının yataklarını açtı. Halim, üzerini soyunup, kırık bir gönülle yorganı başına çekti.

Hâluk sedirin üzerinde çoktan uykuyu pekiştirmişti. Ana, ıslak gözlerle saçlarını okşadı. Sitem sitem tüten bakışlar buluştu, konuştu. Evin erkeği kahırlıydı:

“Kadere rıza göstermek gönüllerde yumuşaklık peydah eder. Bazı şeylerin olmayışı insanda üzüntü olmamalı,” dedi. “Evde bir suçlu rolü oynamaktan usandım. İçimi her gün kurt gibi yiyip bitirmekte olan derdi biraz da siz deşmeyin, yardımcı olun bari.”

* * *

Keşkekçi, erkenden gelip yaktığı ateşin üzerine kazanı çatmıştı.

Güneş oldukça yükselmiş, hararetini artırmıştı. Kasabanın kenar mahallesinde bir evdi. Etrafı yüksek duvarlarla muhasara altına alınan ahşap binadan dışarıya şenlik sesleri gelmekteydi.

Evin torunu, göz kamaştırıcı libaslar içinde dolaşıp peşinde bir sürü çocukla bahçeden içeriye alındı. Hâluk, bir

sığıntı gibi kalabalığın arasında büzüşmüş, sesi soluğu çıkmaz olmuştu...

Arada sırada içeriye girip çıkanları mahcup bakışlarıyla inceledi. Aslında hasret dolu bir arzuyla, babasının yanına gelmesini bekledi. Yoktu...

Odanın içi süs kâğıtlarıyla, balonlarla gösterişli hale getirilmişti. Döşek prens yatağının bir benzeriydi. Hâluk için ise bu yatağın hemen yanında, uydurma bir yer ihdas edilmişti.

Çok geçmeden sünnetçi, çantasıyla birlikte bahçe kapısından girip eve savuştu. Keşkekçi'nin içi, sünnetçiyi görünce cız etti...

İki genç, keşkek kazanını karıştırırlarken, Hasan Ağa'nın kulağı sesteydi.

Odanın açık penceresinden acı bir çığlık ortalığı velveleye verdi:

“Anneeeeeeeem!!!”

Anlaşılan, ev sahibinin oğlunun işi tamamıdı. Keşkekçi, acıdan kırışan çehresini pencereden yana çevirip bekledi. İçeride birtakım gürültüler sebepsiz kaynaşmalar vardı.

İçinden, “Hâluk...” diye mırıldandı. Gönlü buruk bir acıyla sıkılır gibi olmuştu. Derinden bir of çekti. Mazinin bütün debdebeli günlerini lanetlercesine... Şu an, içeride ihtişamlı bir dekorun yanında, sönük bir manzara gibi duran döşek boştu...

Hâluk'un etrafında tanıdığı tek sima bile yoktu. Ana, kardeşleriyle birlikte, güneşin altında yanmakta olan buğday tarlasında, babası, sünnet düğününe gelecek misafirlerin ağzına layık keşkek hazırlamaktaydı.

Bir an için hisleri kabardı. Keşkek kazanını bırakıp Hâluk'un yanında bulunmayı arzuladı; sonra vazgeçti...

Keşkeğin dibi tutar yahut yanlış bir iş olursa, yaralı yüreğini incitecek bir söz duyabilirdi.

Eli işte, gözleri evin camı açık penceresinde kaldı. “Tamam,” diyecek bir ses, bir işaret bekliyordu.

Odanın içi tıklım tıklım doluydu... Kadın erkek çoluk çocuk.

Herkes göz kamaştıran ihtişamlı yatağın başındaydı... Huysuzlaşan çocuğu neşelendirmek için bin türlü şarlatanlığa başvuranlar vardı. Odanın sessiz bir köşesinde, ikinci bir sünnet başladı.

Karınca yuvası gibi kaynaşan odada, Hâluk’u genç bir delikanlı, iştahsız bir eda ile kucağına aldı.

Odanın içi, gürültünün çaplı uğultulara dönüştüğü bir anda, Hâluk, o koyu kahve gözlerinden hazin pırıltılar yansıtan çocuk, sünnetçiye ızdırap dolu bir çehreyle baktı... Buğday tenli suratından sıkıntı terleri sökün ederken, dilini yutmuş gibi acıya gık bile diyemedi.

Ufkuna çöken gariplik nişanesi, onu ürkek bakışlı yapmış, kim bilir, belki de korku, onu ağlayamaz hale getirmişti...

Siyaha yakın, kumral saçlarını sol elinin titreyen parmaklarıyla geriye tarakladı.

İçerinin sıkıntılı havasına rağmen, üzerinde yün örmesi, boğazlı, kalın bir kazak vardı.

Sünnetçi işini bitirir bitirmez Hâluk’un yüzüne baktı. Suratından sızan buhar buhar terleri, bir bez parçasının ucuyla silip, “Yatağına götürün,” dedi.

Ağlamayışına hayret etmişti. Süslü yatağın sol köşesinde ayrıca açılmış düzensiz yatağa, sırt üstü yatırıldı. Kımıldamadan bırakıldığı sert döşeğin üzerinde büzülüp kalmıştı...

Ev sahibinin on yaşlarındaki oğlu huysuzlanıp ağladıkça, manidar bir eda ile baktı. İtina ile süslenip bezenmiş karyolaya gönlü ilımıştı. Sürekli etraftan yağın iltifatları izledi.

Kalabalık, hâlâ kaynaşmasını sürdürmekte, çocuğun karyolası hediye yağmuruna tutulmaktaydı. Üstü yazılı atılan zarflar, gösteriş için açıktan verilen paralar toplanıp yastığın altına sokuldu.

Baş ucunda oturan babaanne, kimin ne verdiğini dikkatle takip etti. İhtiyar kadın, yastığın altına hediyeleri bir bir desteliyordu.

Bazıları, verdikleri hediyelerden Hâluk'u da ayırmadı. Üç beş, gönlünden kopan, elini cebine atıp onun yastığının altına da bir şeyler sıkıştırıp geçti.

Evin çocuğunun başı ucunda nöbet tutan babaanne, ikide bir Hâluk'un yastığının altına hasetçi gözlerle bakıyor, sonra torununa verilen hediyeleri muntazam bir şekilde istif ediyordu.

Kalabalığın büyük bir kısmı odadan ayrıldı. Sünnetçi, başka bir odada özel hazırlanan ikram yemeğini yiyip bahçeye çıktı.

Keşkekçi, kimselerden havadis sormamıştı. Sünnetçiyi görür görmez tanıdı. Garip bir eda ile yanına sokulup sordu:

“Hâluk ağladı mı?”

Sünnetçi, “Hâluk kim?” diye mırıldandı.

“Yabancı olan, küçük çocuk.”

“Ağlamadı.”

“Sağ ol. Eline sağlık.”

* * *

İç odalara sofralar kurulmuştu. Ziyaretçiler gelip gidişlerini sürdürdüler. Evin çocuğu, zaman zaman huysuzluğunu artırarak etrafındakileri bunalttı, zor durumlara düşürdü.

Ziyaretçilerden bir kadın dayanamayıp öfkeleni:

“Kocamansın. Bir de yanında yatan çocuğa bak, utan. Elin garibi hiç ağlıyor mu?”

Hâluk, Yavuz’u azarlayan kadının gözlerinin içine baka baka iç geçirdi... Kuruyan dudaklarını ürkek bir tavırla araladı:

“Başımda öylesi şapkam, sırtımda göyneğim olsa, ben hiç ağlamazdım.”

Kadın şefkat dolu bir duyguyla Hâluk’a baktı. Adeta hançer yemiş, sinesi delik deşik olmuştu. Yanı başında duran çocuğa dönüp, “Koş, çabucak eve git,” dedi.

Anlaşılan oğlu oluyordu.

Çocuk şaşkın bir nazarla anasına bakıp, “Neden gideyim?” diye itirazlandı.

“Sandıktan sünnet şapkanı gömleğini alıp buraya getir.”

Çocuk önce durakladı, kararsız bir bekleyiş içinde annesinin gözlerinin içine baktı.

Ana, “Çabuk,” dedi.

Gönülsüz bir davranış içinde duraladı, kıvrandı, dudak büktü, isteksiz adımlarla odadan ayrıldı. Gönlünde elbisenin gidişi için üzgünlük yoktu. Düğün evinden ayrılın istemediği için huysuzlandı.

Anlaşılan, evleri uzaklarda değildi. Çocuk bir nefeste, çabucak gidip döndü...

Yufka yüreği incinen kadın, önce Hâluk’a terler döktüren yün kazağı sırtından çıkartıp gömleği giyindirdi. Peşinden, üzerinde Maşallah yazan şapkayı başına takıp içli bir nefes tazeledi. Dolu gözlerinden kaynayıp taşan ılık pırıltıların

arkasından, acılarına aldırış etmeyen bir de tebessüm bıraktı. Dünyalar Hâluk'un olmuştı.

Kısık bir ses, "Anan yok mu?" diye sordu.

Hâluk muhabbet müjdecisi bir sesle, "Var," dedi, "ama tarlada."

Kadın çantasını açıp az önce Yavuz'a verdiği hediye kadar yastığının altına para bıraktı.

"Hadi geçmiş olsun."

Hâluk, sevgi sağanaklı pırıltılar yansıtarak, karşılık verdi.

Yavuz'un başı ucunda bekleyen babaannenin, Hâluk'a gösterilen alaka karşısında kaşları çatıldı. Bir içgüdünün, hâsiliğin verdiği davranışla, hadiseyi bozuk bir moralle seyretti.

Artık odanın içinde üç beş kişi zor kalmıştı. Onlar da birbirleriyle sohbeta daldığı bir zamandı. Babaanne içini burkan sıkıntıyı def etmek için fırsat buldu.

Göz ucuyla etrafını kolaçan edip, Hâluk'un yastığının altına sinsi pırıltularla baktı...

Önce şeytani bir davranışla yerinden usulca kımıldadı sonra bir el, Hâluk'un yastığının altına uzandı...

Kin dolu çehrenin sahibi bütün paraları avucunun içine düreleyip Yavuz'un yastığının altına gömdü.

Hâluk, önce kadına çaresiz bir davranışla, bön bön baktı... Yüzleri kırış kırıştı. Ağlayacaktı, korkusundan onu da beceremeyip sustu. Seğiren dudaklarının arasından tereddüt dolu bir itiraf çıktı:

"O paralar benimdi."

Ağlamak için dolukan çocuk, öldürücü bir azarla sustu:

"Sus bakayım. Yabana hediye mi olurmuş. Bu paraların hepsi de Yavuz için geldi."